

Toimintaohje:

Lue tarina. Keskustelkaa ryhmässä, millaista monialaista tukea lapsen nykytilanne vaatii? Kirjatkaa tukitoimiin toimijat ja heidän vastuunsa.

Lähtötilanne

Valteriin tuli tukijaksolle keväällä 2013 kolmasluokkalainen lapsi. Lapsen äiti yksinhuoltaja. Lapsi tapasi isäänsä hyvin harvoin. Isällä vahva päihdetausta, kuollut 2015. Lapsella huomattavasti vanhempi isovelji. Lapsi kognitiivisesti lahjakas. Lapsella ollut käyttäytymisen ja tunne-elämän haasteita jo esiopetuksen aikana. Aloittanut koulunkäynnin yleisopetuksen ryhmässä omassa lähikoulussaan, kevätlukukaudella käytös ollut niin uhmakasta ja aggressiivista sekä aikuisia että lapsia kohtaan, että ohjautui lastenpsykiatrian kriisijaksolle ja sieltä osasto- ja hoitojaksolle seitsemän kuukauden ajaksi.

Osastojaksolta lapsi palasi omaan lähikouluun, sai pienryhmäpaikan ja teki koulussa lyhennettyä koulupäivää. Sosiaalitoimen kautta järjestyi tukihenkilö. Lastenpsykiatrian taholta järjestyi perhetyö sekä lapsen ja äidin yhteis- ja yksilökeskustelut lääkärin, psykologin ja perhetyöntekijän kanssa. Käytös kotona ja koulussa edelleen erittäin haastavaa ja arvaamatonta.

Välivaiheet

Lapsi sai arviojakson jälkeen tilapäisen koulupaikan Valterista ja asui viikot oppilaskodissa. Alku oli haastavaa; uhmakkuutta ja aggressiivisuutta. Jouduttiin rajoittamaan fyysisesti useaan otteeseen. Lapsi hyötyi tuesta ja kuntoutui sosiaalisissa taidoissa ja tunnesäätelyssä. Koulunkäynti sujui isompien oppilaiden ryhmässä ja lapsi oli valmis siirtymään takaisin omaan lähikouluunsa viidennelle luokalle. Siirtyi lukuvuoden alkaessa lähikoulun pienryhmään jatkaen työskentelyä tukihenkilön kanssa saaden myös NEPSY-valmennusta. Oli lastenpsykiatrian seurannassa ja perhe oli lastensuojelun asiakas. Koulua ohjeistettiin ottamaan yhteyttä Valteriin heti, jos haasteita ilmaantuu. Tukimuodoista huolimatta tilanne kriisiytyi jo ennen joulua ja lapsi siirtyi toisen koulun pysyvään pienryhmään. Tukitoimet jatkuivat ja koulunkäynti sujui uudessa koulussa kuudennen luokan loppuun saakka.

Yläkoulun alkaessa siirtyi taas omaan lähikouluun, jossa oli tarkoitus opiskella pienryhmässä, jonka kokoonpano vaihteli jokaisella oppitunnilla. Seitsemännen luokan syysloman jälkeen lapsi ei enää mennyt kouluun. Sosiaalitoimi lakkautti tukihenkilön tuen hoitotahon suosituksista ja lapsen toiveista huolimatta. Lastenpsykiatrian tuki oli yksilökeskusteluja erikoistuvan lääkärin kanssa kerran viikossa. Lääkäri kirjoitti sairauslomaa koulusta kevään loppuun masennuksen vuoksi. Koulunkäynti keskeytyi miltei vuodeksi.

Talvella 2017 lapsi tuli Valterin tukijaksolle. Kahdeksas luokka oli pitkällä, eikä lapsi käynyt koulua. Yhdessä lähikoulun kanssa suunniteltiin keväälle paikallinen tukijakso, lapselle tehtiin VSOP (vuosiluokkiin sitomaton opetus), laadittiin oppiaineisiin painoalueet ja selkeät tavoitteet ja hän sai kouluun henkilökohtaisen lähiohjaajan. Toivottiin kartoitusjaksoa nuorisopsykiatrian osastolle mielialan kartoitusta varten. Lapsi kieltäytyi kaikesta yhteistyöstä: koulunkäynnistä, kotona opiskelusta, osastojaksosta, lääkityksestä sekä sijoituksesta kodin ulkopuolelle. Lähikoulun, Valterin, nuorisopsykiatrian sekä lastensuojelun työntekijät suosittelivat näitä tukimuotoja yhdessä. Huoltaja toivoi tukea, mutta antoi lapsen päättää.

Nykytilanne

Toimintakyky erittäin heikolla tasolla verrattuna ikätasoiseen toimintaan. Lapsi ei koe koulunkäyntiä tarpeellisena ja on erittäin suurella vaaralla syrjäytyä. Elinpiiri kaventunut kotiin. Pelaa tietokonepelejä ja katsoo videoita, nukkuu paljon ja elää omassa pelimaailmassaan. Hän ei liiku ja syö erittäin epäterveellisesti. Mieliala näyttäytyy hyvin apeana, synkkänä ja vetäytyvänä. Lapsella ei ole suunnitelmia tulevaisuuden varalle.